

Összefoglaló az elnökség április 24-i üléséről

◆ Az ülésen az elnökség elsőként véglegesítette az NJSZT új, 2013–2015. 3 éves programját, amelyet a tagság a 2013. május 22-én esedékes közgyűlésen kap kézhez. Ezzel kapcsolatban az alábbi határozat született:

7/2013 (04.24) határozat:

Az elnökség egyhangúan jóváhagyta az NJSZT 2013–2015 3 éves programját, felhatalmazza az ügyvezető igazgatót a 3 éves program nyomdai elkészíttetésére.

◆ Alföldi István beszámolt a szegedi Informatika-történeti Kiállítás helyzetéről, és arról az örömteljes hírről, hogy a kiállítás hivatalos megnyitója alkalmából 2013. június 24 – 26. között *Marina von Neumann Whitman*, Neumann János lánya lesz férjével együtt az NJSZT vendége. A megnyitó alkalmából egésznapos konferenciára kerül majd sor dr. Pálincás József, az MTA elnökének fővédnökségével. Előadást tart, illetve kerekasztal-beszélgetésen

vesz részt *Marina von Neumann Whitman*, *Króó Norbert* akadémikus, és többek között *Kutor László* és *Z. Karvalics László* is. A programban lehetőséget kívánunk biztosítani *Marina v. N. Whitman* „A Marslakó lánya” c. nemrég megjelent életrajzi könyvének bemutatására is.

Alföldi István tájékoztatta az elnökséget arról is, hogy a CEPIS legutóbbi, április 20-i tanácsülésén bemutatkozó előadást tartott az Informatika-történeti Kiállításról, valamint hogy április 1-jén az MR2 Petőfi Rádió Netidő c. műsorában interjú hangzott el vele és Képes Gáborral a szegedi kiállítással kapcsolatosan.

◆ Az NJSZT együttműködési megállapodást készül aláírni a Klebelsberg Intézményfenntartó Központtal (KLIK). Erre azért van szükség, mert az új köznevelési törvény értelmében a KLIK a közoktatási intézmények fenntartója, így a korábbi ECDL Vizsgaközponti megállapodások jelentős részét módosí-

tani kell. A KLIK a köznevelési intézményekben zajló ECDL oktatást és vizsgáztatást támogatja – ezt erősítette meg *Házlinger György* előadása is, amelyet 2013- április 25-én az ECDL vizsgaközpontok XV. országos Fórumán tartott.

◆ Az ECDL AB jóváhagyásával 2013 októberétől jelentős változások lépnek életbe az ECDL rendszerben: az egyik legjelentősebb változás egy új modul (IT Biztonság) bevezetése, amellyel kapcsolatban az NJSZT együttműködést kezdeményezett a Nemzeti Közszolgálati Egyetemmel is. (A megújuló ECDL-ről részletek a 3. oldalon).

◆ A Parlamentben idén is megtartották a Diákolimpikonok köszöntését, melyen *Zsakó László* képviselte az NJSZT-t, ő vette át az oklevelet, melyben megköszönik Társaságunk munkáját a diákok felkészítésében. (Az eseményről cikk a 9. oldalon)

◆ 2013. április 17-én hivatalosan is megalakult az NJSZT új szakmai közössége, „Üzleti szabályok kezelése az informatikában” néven. (Részletek a 6. oldalon)

Meghívó

Tisztelt Kolléga, kedves Tagtárs! Alapszabályunk előírásai szerint 2013. május 22-én 10 órai kezdettel

éves beszámoló közgyűlést tartunk,

amelyre ezúttal tisztelettel meghívjuk.

Határozatképtelenség esetén a megismételt közgyűlés időpontja 2013. május 22-én 10:30. A megismételt közgyűlés az eredeti napirenden szereplő ügyek tekintetében a megjelentek számától függetlenül határozatképes.

A közgyűlés helye:

Danubius Hotel Gellért Gobelin terem, 1111 Budapest, Gellért tér 1.

Napirend:

1. Elnöki beszámoló 2. A Társaság 2012. évi közhasznú beszámolója 3. A Felügyelőbizottság jelentése a közgyűlésnek 4. A 2013. évi pénzügyi terv tervfoglalása 5. Egyebek 6. Szakmai program: *Havasi Zoltán (MOHAnet Zrt.): Mobilgondozás újratöltve – szakemberek nélkül?*

Kérjük, hogy legkésőbb 2013. május 20-ig jelezze részvételi szándékát *Konfár Lizának* név, munkahely megadásával (e-mail:titkarsag@njszt.hu; telefon:1 472-2730; fax: 1472-2739)

üdvözlettel:

Dr. Friedler Ferenc elnök

KOVÁCS GYŐZŐ emlékkonferencia

A Neumann János Számítógép-tudományi Társaság és
a Magyar Műszaki és Közlekedési Múzeum tisztelettel meghívja

KOVÁCS GYŐZŐ

(1933-2012)

emlékkonferenciájára

A konferencia helyszíne:

Közlekedési Múzeum (1146 Budapest, Városligeti krt. 11.) konferenciaterme
időpontja: 2013. május 29.

10:00	Köszöntők: <i>Friedler Ferenc,</i> <i>Krámlí Mihály,</i>	az NJSZT elnöke az MMKM főigazgatója	11:45	<i>Kovács Balázs:</i>	Családi emlékek
10:15	<i>Kovács Ervin:</i>	Emlékezés KGy barátomra	12:00	<i>Takács Ágnes:</i>	A teleház mozgalom kormányprogram lett...
10:30	<i>Dömölki Bálint:</i>	A hazai számítástechnika bölcsőjénél	12:15	<i>Muszka Dániel:</i>	Győzőnek talán a legnagyobb alkotása: az informatika-történeti múzeum
10:45	Obádovics Gyula:	Kovács Győző a számítóközpontokban és a Neumann Társaságban	12:30	<i>Vértés János:</i>	Együtt az olvasókkal
11:00	<i>Képes Gábor:</i>	A számítástechnika mindenké! Győző és a 80-as évek gyermekei	12:45	<i>Hajós Éva:</i>	A szekszárdi Neumann verseny
11:15	<i>Havass Miklós:</i>	Lehet-e távolból tanítani? Győző és a távoktatás	13:00	<i>Alföldi István:</i>	Fülektől New Yorkig... Novoszibirszken át!
11:30	Kávészünet		13:15	Szendvicsebéd	
			14:00		Válogatás Kovács Győző „videóarchívumából”

Részvételi szándékát kérjük, május 25-ig jelezze a rendezveny@njszt.hu címen.

ECDL vizsgaközpontok XV. Országos Fóruma

Ősztől megújul az ECDL

A 2013 ősztől
érvényes ECDL modulrendszer

Több száz ECDL vizsgaközpont képviselőjének részvételével zajlott le az ECDL vizsgaközpontok XV. Országos Fóruma 2013. április 25-én. A Fórumon előadást tartott *Házlinger György*, a Kléberberg Intézményfenntartó Központ (KLIK) főosztályvezetője, aki megerősítette: a KLIK támogatja a köznevelési intézményekben folyó ECDL oktatást és vizsgáztatást. Hozzátette: előkészületben van az az érdekeltségi szabályzat, ami lehetővé és gördülékennyé teszi majd az ezzel kapcsolatos ügyintézkést és adminisztrációt az iskolák és a KLIK között.

A másik fő téma a 2013 ősztől bevezetendő tartalmi újdonságok voltak: bevezetésre kerül egy **új modul az IT-biztonságról**, több modul feladatai frissülnek, a jelenlegi IKT alapismeretek és Operációs rendszerek modulokat pedig összevonják: az új modul neve **Számítógépes alapismeretek** lesz, és elsősorban gyakorlati tudást kér számon. Frissülnek ezen kívül a Szövegszerkesztés és Táblázatkezelő modulok vizsgapéldái; valamint új névvel, és megújult tartalommal, de az alapvető követelményrendszer változása nélkül szerepel majd a **Webszerkesztés** és a jelenlegi 7. modul, amelynek új neve **Online alapismeretek** lesz.

Újdonság még, hogy az e-aláírás modul bekerül az ECDL Select bizonyítvány választható moduljai közé. Az új ECDL vizsgapéldatár elektronikusan ingyenesen lesz majd hozzáférhető. Az új vizsgafeladatok 2013. október közepétől lépnek érvénybe.

A XV. ECDL Fórum alkalmából az NJSZT Emléklappal köszönte meg annak az ötvenkét intézménynek a munkáját, amelyek a kezdetek, azaz már 1998 óta működnek akkreditált ECDL oktató- és vizsgaközpontként.

Házlinger György,
a KLIK főosztály-
vezetője
az ECDL
támogatottságát
hangsúlyozta

Az IT biztonság és az e-aláírás ECDL modulok aktualitásáról

Az IT biztonság modul bevezetésének, illetve a már létező e-aláírás modulnak különös aktualitást ad az április 25-én napvilágot látott 2013. évi L. törvény az állami és önkormányzati szervek elektronikus információ-biztonságáról. A törvény ugyanis kimondja:

„A nemzet érdekében kiemelten fontos – napjaink információs társadalmát érő fenyegetések miatt – a nemzeti vagyon részét képező nemzeti elektronikus adatvagyon, valamint az ezt kezelő információs rendszerek, illetve a létfontosságú információs rendszerek és rendszerelemek biztonsága. Társadalmi elvárás az állam és polgárai számára elengedhetetlen elektronikus információs rendszerekben kezelt adatok és információk bizalmosságának, sértetlenségének és rendelkezésre állásának, valamint ezek rendszerelemei sértetlenségének és rendelkezésre állásának zárt, teljes körű, folytonos és a kockázatokkal arányos védelmének biztosítása, ezáltal a kibertér védelme.”

2. § (1) E törvény rendelkezéseit kell alkalmazni:

- a) a központi államigazgatási szervekre, a Kormány és a kormánybizottságok kivételével,
- b) a Köztársasági Elnöki Hivatalra,
- c) az Országgyűlés Hivatalára,
- d) az Alkotmánybíróság Hivatalára,
- e) az Országos Bírósági Hivatalra és a bíróságokra,
- f) az ügyészségekre,
- g) az Alapvető Jogok Biztosának Hivatalára,
- h) az Állami Számvevőszékre,
- i) a Magyar Nemzeti Bankra,
- j) a fővárosi és megyei kormányhivatalokra,
- k) a helyi és a nemzetiségi önkormányzatok képviselő-testületének hivatalaira, a hatósági igazgatási társulásokra,
- l) a Magyar Honvédségre.

A „Legjobb ECDL vizsgaközpont” címet idén ötödik alkalommal kapta a szolnoki Karakter Kft..

A képen (balról jobbra) *Miltényi Gábor*, az NJSZT igazgatóhelyettese, *Rákosi Szilvia* ECDL főmunkatárs, *Ungvári Sándorné*, a Karakter Kft. képviselője és *Szedlmayer Bea*, ECDL programmenedzser

A 15 éve fennálló ECDL vizsgaközpontok a jubileum alkalmából Emléklapot kaptak

Az IT biztonság és az e-aláírás ECDL modulok a törvényben megfogalmazott alapelvek mentén olyan ismeretekről nyújtanak nemzetközileg is elismert tanúsítványt, amelyek egyrészt **jó alapot nyújtanak a törvényben meghatározott célcsoportok felkészítéséhez; másrészt a hétköznapi ember számára lehetővé teszik a biztonságos számítógép- és internet használatot.**

Az IT biztonság modulról az ECDL vizsgaközpontok Országos Fórumán *Erdösi Péter Máté*, a Magyar Elekt-

ronikus Aláírás Szövetség (MELASZ) alelnöke tartott előadást, amelynek nyomán számos ECDL központ már a helyszínen jelezte érdeklődését a modul bevezetése iránt. Az első, pilot képzés a leendő vizsgáztatók számára 2013 júniusában lesz. A modul felnőttképzési akkreditációja folyamatban van.

A képzéseket elsősorban digitális írástudóknak ajánljuk, vagyis olyanoknak, akik az ECDL Operációs rendszerek és Internet és kommunikáció

modulját teljesítették, vagy legalább ezzel egyenértékű tudásuk van.

Tanfolyamkora a kijelölt ECDL vizsgaközpontokban lehet jelentkezni. Elektronikus aláírás tanfolyamokra már most is fogadnak jelentkezőket (lásd www.ecdl.hu), az első IT biztonság képzésekre pedig várhatóan idén nyártól lesz lehetőség jelentkezni az NJSZT-nél (ecdl@njszt.hu), illetve a modult addigra bevezetett ECDL központoknál.

szb

Mit nyújt az IT biztonság ECDL modul

A Nemzetközi ECDL Alapítvány által meghatározott követelmények alapján az ECDL IT-biztonság modulvizsgát sikeresen teljesítő vizsgázók képesek:

- ◆ megérteni és azonosítani a napi szintű infokommunikációs eszközhasználat alapjául szolgáló legfontosabb fogalmakat
- ◆ megfelelő technikákat és alkalmazásokat használni a biztonságos hálózati kapcsolat fenntartására
- ◆ biztonságosan és megbízhatóan használni az internetet
- ◆ megfelelően kezelni az adatokat és az információkat;
- ◆ megérteni az információk és adatok védelmének fontosságára, a fizikai

biztonságra, személyes adatok védelmére és eltulajdonításának megakadályozására vonatkozó kulcsfogalmakat; megvédeni a számítógépet, eszközöket vagy hálózatot a rosszindulatú programoktól és jogosulatlan hozzáférésektől

- ◆ megérteni a hálózati típusokat, a kapcsolatok formáit és a hálózat-specifikus témákat, beleértve a tűzfalakat
- ◆ biztonságosan böngészni a World Wide Web-en és biztonságosan kommunikálni az interneten
- ◆ megérteni az e-mailekre és azonnali üzenetküldőkre vonatkozó biztonsági kérdéseket
- ◆ biztonságosan és megfelelően menteni és visszaállítani az adatokat

Mit nyújt az e-aláírás ECDL modul

A Neumann János Számítógép-tudományi Társaság által kidolgozott **elektronikus hitelesség, elektronikus aláírás ECDL modul** célja, hogy egyrészt közérthető, átfogó elméleti tudanyagot adjon az információs társadalomban egyre nélkülözhetlenebb elektronikus hitelességgel, a hiteles digitális információval, dokumentumokkal kapcsolatban, másrészt ennek gyakorlati oldalát is bemutatva megtanítsa, hogyan kell elektronikus aláírást készíteni, aláírt dokumentumokat ellenőrizni, kezelni, megőrizni a leggyakrabban használt alkalmazások segítségével.

Az elektronikus hitelesség, elektronikus aláírás ECDL modul célcsoportját szűkebb értelemben azok a munkavállalók, vállalkozók, egyéni felhasználók jelentik, akik elektronikus dokumentumokat kezelnek, elektronikus úton végzik üzleti tevékenységüket, és a napi munkavégzésükhöz szükséges, hogy tisztában legyenek ennek fogalomrendszerével, technikai megoldásaival. Tágabb értelemben azonban a modul elvégzése hasznos lehet mindazoknak, akik a digitális írástudás átlagosnál magasabb szintjére szeretnének eljutni, és a minket körülvevő világra mindinkább jellemző elektronikus írásbeliség elméleti hátterét szeretnék megérteni, és azt készség szinten is el szeretnék sajátítani.

Rendezvény –soroló

XIX. Multimédia az oktatásban nemzetközi konferencia

2013. június 13 – 14.,
Kassai Műszaki Egyetem,
Kassa

19. Idén tizenkilencedik alkalommal kerül megrendezésre a Multimédia az oktatásban nemzetközi konferencia, a kassai Műszaki Egyetem valamint az NJSZT Multimédia az Oktatásban Szakosztály közös szervezésében.

A konferencia célja, hogy

- ◆ elősegítse az oktatás, a kutatás és a fejlesztés különböző területein dolgozó szakemberek tapasztalatcseréjét és találkozását;
- ◆ bemutatkozási lehetőséget adjon az oktatóknak, kutatóknak és PhD hallgatóknak az új kutatási eredmények széleskörű szakmai megismertetésére és megvitatására előadások, kiállítások és kiadványok segítségével;

Új szakmai közösség

Üzleti szabályok informatikai kezelése

néven új szakmai közösség alakult az NJSZT-égisze alatt. Célja, hogy a

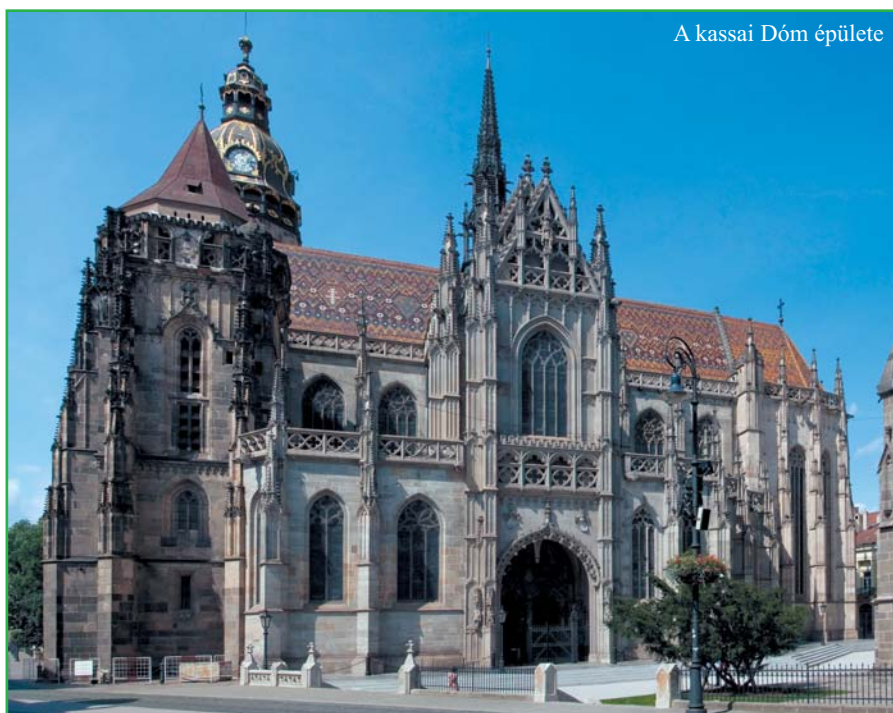
- ◆ az előadások alapján, a konferencia szakértői bizottsága által javasolt szakmai anyagok lehetőséget kapnak a „Journal of Applied Multimedia” (<http://www.jampaper.eu>) nemzetközi, referált folyóiratban történő megjelenésre.

A konferencia tervezett témakörei:

- ◆ A tanulási környezet technikai, technológiai változása
- ◆ A tanulási környezet módszertani, didaktikai, andragógiai és felnőttoktatási kérdései
- ◆ M-learning, E-learning és környezete
- ◆ A tanulás személyessé és korlátlanná válásának lehetőségei
- ◆ WWW alapú kurzusok, tananyagok és interaktív tanulói környezetek

- ◆ Az interaktív tábla és alkalmazása az oktatásban
- ◆ A multimédia alkalmazása a PR képzésben
- ◆ Virtuális valóság az oktatásban
- ◆ Multimédia-fejlesztések, eredmények, alkalmazások bemutatása
- ◆ Tartalomkeresés és közzététel weben
- ◆ a személyes tartalmak és közösségi oldalak, a Web 2.0
- ◆ Szerzői jog és elektronikus tartalmak kapcsolata
- ◆ Személyes tudás vagy közösségi tudás
- ◆ Könyvtári multimédiás alkalmazások
- ◆ Multimédia és a tudományos kutatás összefonódása

Bővebb információ és jelentkezés:
<http://www.multined.elfa.sk/>

A kassai Dóm épülete

Társaság lehetőségeit felhasználva rávilágítson a szabályalapú szoftverfejlesztés fontosságára és előnyeire, segítse az üzleti szabálykezelő rendszerek (Business Rules Management System, BRMS) elterjedését, valamint bemutassa és összehasonlítsa a piacon levő BRMS rendszereket.

Tervezett tevékenységei:

- ◆ szakmai összejövetelek, előadások, bemutatók szervezése
- ◆ fórum biztosítása döntéshozók,

szoftverelemzők, -tervezők és -fejlesztők számára

- ◆ az üzleti és oktatási szféra kapcsolatainak erősítése
- ◆ felmérések, elemzések készítése
- ◆ szabálykészítési versenyek szervezése és lebonyolítása

Elnök: *Verő Péter,*
alelnökök: *Angster Erzsébet és Tóth Bálint*

Bővebb információ:
www.njszt.hu/neumann/szakmaikozossegek

Informatika- történeti Fórum

A Primo és a Homelab története

Minden nemzedéknek megvannak a maga példaképei. Katonák, forradalmárok, pilóták... A nyolcvanas évek gyermekei számára a számítógép konstruktorok voltak a superhősök, mi arról fantáziáltunk, hogy egyszer megismerjük kedvenc számítógépeink tervezőit, és elindulunk az ő nyomdokukban.

Az álom részben megvalósult. Az NJSZT Informatika-történeti Fórum (ITF) 2013. április 25-én délután, az Óbudai Egyetemen tartott rendezvényén együtt láthattuk a két ikonikus jelentőségű, magyar fejlesztésű, korai mikroszámítógép, a Homelab és a Primo tervezőit, gyártóit. Sok szempontból párhuzamos történetek körvonalazódtak előttünk: a nyugati tiltások és a keleti nehézségek ellenére is sikeresen alkotó kreatív elmékkel; a szocialista hiánygazdaság sajátos viszonyaival, ahol a szövetkezeti szférában azért mégis volt lehetőség valami teljesen új és szokatlan produktum előállítására.

Kutor László, az ITF elnökének személyes hangú köszöntője után beve-

zető előadásomban a házi számítógép (home computer) mint kategória magyarországi megjelenéséről mondtam el néhány gondolatot.

A konferencia első blokkjában a Primo számítógép alkotói mutatkoztak be. Ez volt az első magyar számítógép, amely boltban megvásárolható, könnyen hozzáférhető volt, s amelynek több ezer példánya jutott el a felhasználókhoz. Az 1984-ben bemutatott Primo az iskolai oktatásban is sikeres volt.

A jelenleg az Óbudai Egyetem informatikai rektorhelyetteseként dolgozó *Tick József* vázolta föl a keletkezés körülményeit. Megismerhetjük, milyen szervezeti keretek között folyt 1983 májusától a munka, a csapatban kinek milyen feladat jutott. Az MTA SZTAKI-ban felhalmozott tudásra alapozva a *Móricz Sándor* vezette Microkey Kutatási Fejlesztési Termelési Társulás koordinálta azt a projektet, melynek célkitűzése egy „mosógép áránál olcsóbb” házi számítógép volt, mely tanulásra, játékra jól használható, egyszerű, megbízható.

A szoftverfejlesztők közül *Tick József* és *Tiszai Tamás*, a hardveresek közül *Manno Sándor* mesélt a gép felépítéséről és a 80-as évek közepén készült különböző modellekről, egészen az utolsó változatig, a prototípus stádiumában maradt Pro/Primóig. Megismerhettük a fejlesztések irányát (a 256*192 képpontos fekete-fehér grafikától a színesig; a kapacitív billentyűzettől a professzionális jellegűig), és a gép belső felépítését is.

Örley Gábor, a kapacitív billentyűzet tervezője öniróniától sem mentes, szellemes előadásában mutatta be kényszer szülte találmányát: hiszen a felhasználók által „masszírozantúzatnak”, „tappantúzatnak” csúfolt érintőgombos jellegű billentyűzetre azért volt szükség, mert épp a maga korában rendkívül drága billentyűzetek helyettesítésével lehetett megspórolni a gép árának felét-harmadát. Az általa felvázolt eljárás a TTL-IC-k sajátos tulajdonságait használta ki. A produktum egy rendkívül olcsó klaviatúra volt, színtanyomott felhasználói felülettel. Sok kritika érte – mégis valószínűleg a siker egyik kulcsa volt.

Szénássy János a gyártóként részt vevő sárisápi Új Élet MgTSz-ről mondta el személyes, korfestő emlékeit. A MICKEY-80 számítógép révén már gyártói tapasztalatra szert tett cégnél készült a Primo: az ötlettől a sorozatgyártásig kilenc hónap telt el.

A Primo ügyes marketinggel bevezetett, sikeres konstrukció volt. 1986 márciusára már 10.000 forint alatti áron volt megvásárolható. Gyártását ugyanezen év augusztusában állították le. A nyolcvanas évek második felének körülményei között már a nyugati típusok dömpingje volt jellemző, s az iskolaszámítógép pályázaton elért sikerek ellenére a Primo már nem vehette fel a versenyt a Commodore gyártmányokkal.

A Primo csapata után a Homelab fejlesztői következtek. Az előadásokra

A Primo egykori fejlesztői. A képen: Méder István, Manno Sándor, Örley Gábor (kezeben a Primóval), Szikszai István, Tiszai Tamás, Tick József, Szénássy János

eddig nemigen vállalkozó Lukács testvérpár (*Lukács József és Endre*) szinte kamasz volt még, amikor a 80-as évek elején saját számítógép tervezésébe fogtak. Tudásuk és lelkesedésük azokra a PC-pionírokra emlékeztet, akik a 70-es évek közepének USA-jában első otthoni számítógépeiket összerakták. Nem is véletlen, hogy az egykori lezser hobbista srácokat nagy tisztelettel fogadta konferenciánk közönsége – bár ők végig elismerésre méltó szerénységgel meséltek pályájukról.

A budapesti panellakás „gardrójában” megépített hobbiszámítógépet eleinte a számítógép-építő klubmozgalom keretei között terjesztették. Lukács József a hardverért, öccse, Endre a szoftverért volt inkább felelős. Előadásukat néhány prototí-

pus bemutatásával színesítették: előkerült a Homelab-1 billentyűzete és doboza is. Az 1981-ben tervezett gép leginkább a ZX-81-re emlékeztet.

Cseres Pál előadásából kiderült, hogy a BOSCOOP / Personal GT szövetkezetek révén Aircomp-16 néven is készült néhány száz példány a Homelab-2 modellből. A Bit-let egykori olvasói nyilván jól emlékeznek ezekre az igen jellegzetes számítógépekre.

Cseres Páltól *Szűcs László*, a dombovári COLOR Ipari Szövetkezet egykori fejlesztőmérnöke vette át a szót. A Homelab gépek gyártása a COLOR-nál folytatódott, ahol a 80-as évek közepén a paletta egy vakok számára tervezett, beszéd szintetizátorral kiegészített változattal, a Brailabbal egészült ki. *Brailab számológép...*

Brailab számológép - csendült fel a géphang egy működő példány hangszórójából – a „számológép” nem elírás, a Brailab valóban így mutatkozott be.

A Brailabot sok évig eredményesen használták vak honfitársaink számítógép oktatásában, ahogy az egy felkért hozzászóló megható visszaemlékezéséből is kiderült.

Az NJSZT ITF Homelab-Primo előadása estebe nyúló találkozóvá vált: egykori konstruktőrök, egykori felhasználók találtak egymásra és osztották meg egymással élményeiket. Fontos pillanatok szemtanúi lehettünk: a „házi számítógépek” elfoglalták méltó helyüket az informatika történetében.

Képes Gábor

Ismét elment egy kollégánk. Almás Károlytól az NJSZT vezetősége és tagjai nevében Kertészné Gérecz Eszter soraival búcsúzunk. Nyugodjék békében.

(1939-2013. február)

Megemlékezés Almás Károlyról

A közelmúltban felhívtam lakásán. Akkor tudtam meg, hogy Almás Karcsi (mindenki így hívta) februárban itt hagyott minket. Családja csendes búcsút vett tőle. Már korábban is tudtam, hogy beteg, de mindig vidáman és kedvesen tudtunk csevegni, hihetetlen erőfeszítések árán nem akarta tudomásul

venni, hogy nagyon komoly betegségben szenved.

Hosszú pályafutásunk alatt többször összehozott minket szakmai feladat. Elsőként a 70-es évek elején, amikor ő a MÉM számítástechnikai feladataiért felelt, én meg az ÁSZSZ tervezési és előkészítési szakaszában a MÉM számítástechnikai rendszereinek megismerését kaptam feladatul. Karcsi segítőkészsége, és a feladatban való részvétele egy életre megalapozta szakmai és emberi kapcsolatunkat. Később, amikor az OVH (Országos Vízügyi Hivatal), majd a Budapesti Tejjipari Vállalat számítóközpontját vezette, rendszeresen figyelemmel kísértük egymás szakmai karrierét és segítettük egymást. A 80-as évek vége felé az ÁSZSZ-ben, később a KSH-ban dolgoztunk együtt.

Almás Károly elkötelezett volt a számítástechnika alkalmazása iránt. Ameddig fizikai erőnléte engedte, végig dolgozott. Társadalmi tevékenységét elsősorban az NJSZT-ben fejtette ki, rendszeres résztvevője volt a konferenciák-

nak, rendezvényeknek, jelentős publikációkat hagyott hátra, és hosszú időn keresztül az NJSZT nagyválasztmányának tagjaként tevékenykedett.

Mindig vidám, kiegyensúlyozott és jellegzetes „Almás Karcsi” karaktere megkülönböztette, és egyben kiemelte sok, a szakmában ismert kortársa közül.

Személyes barátságunkat példázza, hogy minden évben a névnapomon biztos lehettem abban, hogy cseng a telefon és Almás Karcsi jókívánságait hallhatom. Ez a legutóbbi időig így történt. Idén májusban nagyon-nagyon fog hiányozni Karcsi figyelmessége, kedvessége.

Mindazok nevében, akik ismerték, becsülték és szerették Almás Károlyt, ezúton szeretnék elköszönni Tőle, és kívánom, hogy „fentről” a tőle megszokott optimizmussal tudja szemlélni szép családját és a számítástechnikai közösség életét és tevékenységét.

Kertészné Gérecz Eszter

Tallózó

Miniszterelnöki elismerés a Nemzetközi Diákolimpikonoknak

A 2012. évi Nemzetközi Diákolimpiákon kiemelkedő teljesítményt nyújtó magyar diákoknak és felkészítő tanáraiknak adott át miniszterelnöki elismerést március 28-án az Országházban Balog Zoltán, az emberi erőforrások minisztere és Hoffmann Rózsa, az EMMI köznevelésért felelős államtitkára. A magyarok a tavalyi diákolimpiákról összesen 1 arany, 11 ezüst és 10 bronzérmeket hoztak el. A Nemzetközi Informatikai Diákolimpián a magyar csapat 1 ezüst és 2 bronzérmeket nyert. Az ünnepségen az NJSZT elismerő oklevelet kapott a diákok olimpiára való felkészítésében végzett tevékenységéért.

Bővebb információ: <http://www.kormany.hu/hu/emberi-eroforrasok-miniszteriuma/hirek/miniszterelnoki-elismeres-a-nemzetkozi-diakolimpikonoknak>

Első alkalommal 1999-ben Orbán Viktor miniszterelnök köszöntötte a diákolimpikonokat a Parlamentben,

mely kezdeményezésével hagyományt teremtett és idén már 15. alkalommal ismerték el a diákok teljesítményét. A Nemzetközi Diákolimpiákon a részt vevő országok száma tudományterületenként változó. A magyar csapat a természettudományi, informatikai és filozófiai szakterületeken indult, több mint száz országgal mérte össze erejét és teljesített kitűnően az igen erős mezőnyben. A legkiemelkedőbb eredményeket elért diákok, összesen 22-en, egyéves miniszterelnöki ösztöndíjban részesülnek.

Nyolc év után a Nemzetközi Fizikai Diákolimpiát magyar diák nyerte meg. Az aranyérmeken kívül a legjobb elméleti dolgozatért és a legjobb európainak járó különdíjat is megszerző Szabó Attila csapattársai három ezüst- és egy bronzérmel járultak hozzá a magyar sikerekhez. A Nem-

zetközi Biológiai Diákolimpián a magyar csapat 1 ezüst-, 3 bronz-, a Nemzetközi Csillagászati és Asztrofizikai Diákolimpián 2 bronzérmeket és egy negyedik helyezést szerzett. A Nemzetközi Földrajzi Olimpián 1 bronz-, a Nemzetközi Informatikai Diákolimpián 1 ezüst-, 2 bronz-, a Nemzetközi Kémiai Diákolimpián 4 ezüst-, a Nemzetközi Matematikai Diákolimpián 2 ezüst-, 1 bronzérmeket szereztek versenyzőink, a különböző versenyeken pedig 11-en dicséretben részesültek.

Balog Zoltán az ünnepélyes díjátadón elmondta: „A siker, a jövő záloga azok a fiatalok, akik tehetségesek, szorgalmasak, és az élet különböző területein átlagon felüli teljesítményt nyújtanak. Ők Magyarország reménységei, akik mögött már most valószínűségi teljesítmény van, és rájuk számíthatunk a jövőben is. A mai napon az Országgyűlés Delegációs Termében ilyen fiataloknak adtuk át a Diákolimpián elért eredményeikért a jól megérdemelt díjaikat.”

A csapatok felkészülésében résztvevő csapatvezetők, felkészítő tanárok, egyetemi hallgatók és oktatók elismerésben és pénzjutalomban részesültek, melyet ugyancsak a parlamenti eseményen vehettek át.

Balog Zoltán miniszter az ünnepségen a felsőoktatási és egyesületi tudományos műhelyek vezetőinek köszönőlevelet adott át azért a segítő munkáért, amellyel nagymértékben hozzájárultak a magyar fiatalok, és ezzel az ország sikeréhez is.

Forrás: www.kormany.hu

Újabb tizenöt kismama jutott ECDL vizsgabizonyítványhoz az ingyenes képzés eredményeképpen a XIII. kerületben

Mit tesz a kerület az informatikai képzésért? – kezdte dr. Tóth József polgármester a bevezetőjében a 2013. április 30-i ünnepségen, majd sorolta: A XIII. kerületben 2001 óta ingyenesen juthatnak hozzá az ECDL számítógépezési jogosítványhoz az önkormányzati fenntartású gimnáziumok diákjai. Az eltelt 11 év alatt 2 579 regisztrált tanuló 11 722 sikeres modulvizsgát tett. 1171 tanuló 7 modulós ECDL bizonyítványt szerzett. Az ECDL programra a költségvetésben évente 5 millió Ft szerepelt – 10 év alatt 47 millió Ft-ot költött az önkormányzat az iskolai program költségeire.

Mit tesz a kerület a kismamákért? Az első, kismamák részére szervezett

tanfolyam 14 bizonyítványát 2012 májusában adta át az önkormányzat, a második tanfolyamot sikeresen elvégző 15 fő bizonyítványának átadására októberben került sor. Most újabb 15 fő kaphatta meg a dokumentumot. A márciusban indult 4. tanfolyam 17 kismama részvételével zajlik. Júniusban hirdetjük az 5. tanfolyamot.

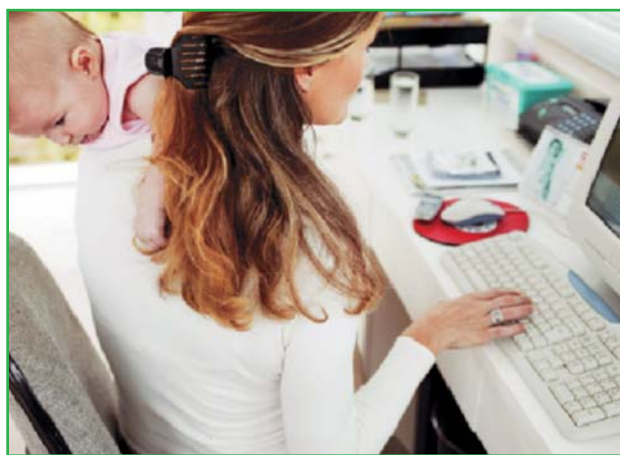
Az őszi tanfolyamon 17 fő kapott lehetőséget a tanulásra, 15-en sikeresen levizsgáztak. Öt főnek volt segítségére a foglalkozás alatti gyermekfelügyelet. A hétfőn és szerdán 9:30 – 12:00 között tartott 90 órás tavaszi tanfolyam az ECDL vizsgaközpont Németh László Gimnázium számítógéptermben zajlott. Az ECDL Start program szerint 4 modulból „Operációs rendszerek”-ből, „Internet és kommunikáció”-ból, „Szövegszerkesztés”-ből és „Táblázatkezelés”-ből vizsgázott le mindenki.

A kismama ECDL tanfolyamot vezető informatika tanárok díjazása + a vizsgadíj több mint bizonyítványig való eljuttatása évente közel 1,5 millió Ft-os költséget jelent.

Az 5 helyszínen zajló 2 x 32 órás lakossági angol tanfolyamok költsége évente további 1,6 millió Ft. Ezen kívül elegendő óvodai és bölcsődei férőhely áll a kismamák és gyermekeik rendelkezésére, s az utazási bérletet is 50%-os kedvezményvel vehetik igénybe.

A tanfolyam nem csak a tanulásról szólt: barátságok születtek, gyermekruhákat cseréltek, programokat ajánlottak egymásnak. Ki számítógépen, ki személyesen továbbra is tartja a kapcsolatot a többiekkel. Hatan közülük tavaly vagy idén beiratkoztak a kismama angol nyelvtanfolyamra is.

(XIII. ker. Hírnök)

Egyre többen kérik az ECDL vizsga elismertetését az érettségien a Hargita megyei diákok közül

Az érettségien egyébként számítástechnika tantárgyból kötelező vizsgázni, tavaly 504 tanuló váltotta ki a vizsgát ECDL bizonyítvánnyal.

Hargita megyében tizenhárom iskolában működnek matematika-informatika osztályok, a középiskolákban több mint 1400 diák tanulja az in-

formatika-programozás alapjait. Az érettségien az informatika tantárgy választható, tavaly 157 középiskolás érettségizett informatikából. Számítástechnikából viszont kötelező a megmérettetés a 12-eseknek, ezért egyre többen váltják ki ECDL bizonyítvánnyal.

Számítástechnika órákon a tanulók többek között az operációs rendszerekről, szövegszerkesztésről valamint weboldal készítésről sajátíthatnak el hasznos tudást. Ezekhez az órákhoz elengedhetetlen a megfelelő technikai eszközpark.

A Hargita megyei iskolák 2008-ban kaptak utoljára számítógépeket, azóta a gépek egy része elavulttá vált.

Barabás Hajnal
csikitvonline.ro

Kérjük, támogassa Ön is adója 1 százalékaival Társaságunkat!

Adószámunk: 19815888-2-41

Ponticulus Hungaricus

Szeret, nem szeret, szívből, igazán...

Efrájim Kishon (Kishont Ferenc)

Ott ülök a pályaudvar várótermében, és várom, hogy jöjjön a vonat. Közben, mint vérbeli íróember, félig lehunytt szempilláim alól élesen figyelem a nyüzsgő tömeget. Különösen azt az urat figyelem, aki ott ül velem szemben a padon, és az újságot böngészi. Voltaképpen csak rá koncentrálok. Az ünnepi számot olvassa, amelyben az a felejthetetlen cikkem jelent meg. Direkt kíváncsi vagyok. Kívülről tudom a lapot, pontosan követem a lapozgató ismeretlent, mint holló a fánkot. Abból, hogy mit olvas el először, halálós biztonsággal meg tudom állapítani műveltségi fokát, politikai horizontját és bizonyos mértékig szexuális érdeklődését. Van, aki a sportrovatnál kezd, van, aki a híreknél, van, aki az öngyilkosságokra inklinál. Az olvasó nyitott könyv előttem. Íme, az emberem elérkezett az én cikkemhez. Továbblapoz...

Ez például egy idióta.

Nem kívánom én tőle, hogy elolvassa az én dolgozatomat. Istenuccse, nem kényszer ez. Van, akit megáldott az ég humorérzékkel, van, aki süketfajd, mint ez. Nekem ő ne tegyen szívességet. Nem kell elolvasni. De azért mégis belepislantathatna abba az írásba, legalább a címet átfuthatná. Úgy látszik, rendkívül felületes, prosztó emberrel van dolgunk, akinek szellemi szükséglete igen gyér. Kis fűszeres lehet, vagy állami alkalmazott. Számalomra méltó figura. Most visszafelé lapoz. Egyenesen, egyenesen az én cikkemhez. Na és? Azért most meg fogom változtatni a véleményemet, amiért kegyeskedik elolvasni ezt a kis remekművet? Nocsak. Maradt a pofa ugyanaz az antipatikus jelenség, ami volt. Engem nem befo-

lyásol az intelligenciája. Engem nem befolyásol a jó megjelenése, az értelmes szeme, a választékos öltözéke...

Nem mintha tényleg haragudnék rá. Hisz voltaképpen mit vétett? Végigment az egész újságon, aztán visszatért a legértékesebb anyaghoz. Nem szégyen ez. Sőt. Bizonyos mértékig lelkiismeretes, megfontolt gondolkodásmódra vall. Nem, semmiképpen sem hübelebalázs módra viselkedik. Kétségkívül szuggesztív megjelenés. Jóllehet már kellett volna nevetnie. A második bekezdés elején van az a szenzációs szójáték, itt illett volna elmosolyognia magát. De ez úgy ül ott a kopasz fejével, mintha temetésen volna. Tipikus börziáner. Csak a pénz érdekli, a pénz, a pénz, a pénz. Undorító. Nem bízám rá a kasszakulcsot. Na tessék, most megásít. Az ilyen típusok miatt lesz infláció az országban. A hatóságok ölbe tett kézzel ülnek. Ez is egy ország, mondhatom...

Mosolygott! Határozottan félrehúzta a száját. Ezek az arisztokraták tudják fegyelmezni magukat. Hallatlan önuralma van. De a végén kitört. Van valami fáradt, nemes vonás az arcán. Ez az ember sokat tud. Illetve, most látom — nem is mosolygott, csak sárga fogait piszkálja koszos körmeivel. Micsoda állati színvonal. Biztosan veri a gyerekeit. Bár lehet, hogy az sincs neki. Hát akad egy vászoncseléd, aki hozzákötne az életét ehhez a mézáróshoz? Igen, ez egy mézárós. Ott, véres csülkők között a helyed, te utolsó! Az írásaimat, kérlek, ne szennyezd be pusztá tekintetteddel.

Igen?

Ha egyáltalában tud olvasni. Analfabéta. Valószínűleg csak mímeli az olvasást. Lehet, hogy az egész csak ürügy valamely szörnyett végrehajtására. Az ilyentől minden kitelik. Hiszen csak rá kell nézni. A fülek brutálisak. Kövér, renyhe teste belül szemlátomást rohad. Mire vár ez a pasas? Mit forral elborult agyában? Vajha kém? Könnyen lehetséges. Aki ilyen gyászos arckifejezéssel olvassa az én — az Én cikkemet, az nem lehet zsidó. Úgyesen álcáztad magad, apuskám, de az én démoni ösztöneimet nem lehet becsapni. Értesíteni kéne a rendőrséget; gyanús fickó summorog a várótermében, és nem nevet a cikkemen,

kérném azonnal kiküldeni a járőrautót. Lassan, feltűnés nélkül megindulok a telefon felé...

Hopp! Röhög!...

Úgy röhög, hogy csak. Na végre, felfogta. Nem tudott már ellenállni. Vagy talán eddig nem koncentrált eléggé, hiszen emberek vagyunk. Lehet, hogy egy szórakozott professzor. Tele van a feje atommal. Bár, hogy őszinte legyek, nem néz ki professzornak. Inkább a Legfelsőbb Bíróság elnökének. gondolnám, nagykövetnek, vagy ilyesmi. Akárhogy is legyen, aki ilyen jóízűen tud nevetni ilyen jó cikkeken, az egy egészséges, derék ember. Most látom csak, hogy az első benyomás mennyire csalóka. Hol látni, kezicsókolom, ilyen klaszszikus arcélt? Ilyen mélyen ülő bölcs szemeket? Rendezett sárga fogai kedvesen villognak a tavaszi napfényben, amikor kacag. Valószínűleg költőfejedelem. Érző, melegszívű ember, aki már túl van a földi hiúságokon. Kedvem volna megcsókolni szép magas homlokát. Szeretem ezt az embert. Mert egyéniség. Boldog az az ország, amelynek ilyen fia van; mint ő meg én. Az ilyen olvasóknak érdemes írni. Maroknyi intellektuális kör, de megadják az embernek. Érettük viselek el megannyi megaláztatást. Ez az ember tudja értékelni, mi a humor. Ez tudja, mi a múló tiszavirág és mi az örökbecsű alkotás.

Kedves Olvasó, engedje meg, hogy papának szólítsam...

Forrás: *Ponticulus Hungaricus*
www.ponticulus.hu

Budapesten született *Hoffmann Ferenc* néven. '49-ben kivándorolt Izraelbe, ekkor vette fel az Efrájim Kishon nevet.

Talán a legismertebb izraeli író, több, mint 50 könyve összesen 37 nyelven jelent meg. Művei különösen népszerűek Izraelben, Magyarországon és Németországban. Stílusa a jellegzetes pesti zsidó humorra épült, saját bevallása szerint Karinthy Frigyes és Molnár Ferencet tartotta legfőbb elődjének.

Több évtizedes gyűjtőmunka és több éves előkészítés eredményeképpen, jelentős szellemi és anyagi erőforrások mozgósításával világszínvonalúnak számító informatika-történeti kiállítást hozott létre a Neumann János Számítógép-tudományi Társaság. Az NJSZT arra is vállalkozott, hogy a következő években is saját erőforrásból tartja fenn és fejleszti a kiállítást, ami Szegeden, a Szent-Györgyi Albert Agorában tekinthető meg. További információ: www.ajovomultja.hu.

Hazánkban máig több mint 430 ezer ember az ECDL segítségével kelt át a digitális szakadákon. A digitális írástudás európai tanúsítványának hazai felelőse az NJSZT.

Tehetséggondozási rendszerünknek köszönhetően évente informatikai tehetségek százai részesülnek speciális felkészítőkből és vehetnek részt hazai és világvérsenyeken.

Az NJSZT égisze alatt mintegy 20 különféle szakmai és területi közösségben nyílik lehetőség az informatika legkülönbözőbb területeinek művelésére

Événté megrendezzük a Digitális esélyegyenlőség konferenciát, amelyen ingyenes a részvétel. Egyéb rendezvényeinken tagjaink szintén térítésmentesen, illetve kedvezményesen vehetnek részt.

Neumann János Számítógép-tudományi Társaság

Tudás, elkötelezettség, felelősség

Rendszeresen megújuló képzési kínálatunkból kezdők és akkreditált szakmai tanfolyamok után érdeklődők egyaránt válogathatnak.

Honlapunkon, valamint henteletronikus hírlévéltben, havonta nyomtatott színes újságban, és e-magazinban tesszük közzé a szakma és az információs társadalom legfrissebb híreit, eseményeit.

A Neumann János Számítógép-tudományi Társaság Hírlevele

Elnök: Dr. Friedler Ferenc
Felelős szerkesztő: Alföldi István
Szerkesztő: Szedlmayer Bea

NJSZT titkárság

1054 Budapest, Báthori utca 16.
Tel.: (1) 472-2710, (1) 472-2720
fax: (1) 472-2739
e-mail: ecd1@njszt.hu
Nyomda: „Z” Print Bt.

Lapunk havonta 2100 példányban jelenik meg. Egyéni és jogi tagjainkon (cégek, vállalatok, intézmények) keresz-

tül a szakma csaknem minden képviselőjéhez eljut, és naprakész információkat nyújt a Társaság, valamint a szakterület aktuális eseményeiről, újdonságairól.

Hírlevelünkben továbbra is közzéteszünk hirdetéseket, felhívásokat. Ezekkel kapcsolatban kérjük, forduljon titkárságunkhoz.

Következő lapzárta: 2013. május 23.